

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta F. Martini || Luther August.|| apud. D. Legatu[m]
Apo-||stolicu[m] Augustae**

Luther, Martin

[Leipzig], [1518]

VD16 L 3640

Dilecto Nostro Filio Thomae, Titvli Sancti Sixti presbytero Cardinali nostro
& Apostolicae sedis de latere Legato. Leo Papa .X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32384

¶ Sunt quoque qui Papam non posse errare, & supra scripturam esse impudentissime iactent, quæ monstra, si admissa fuerint, scriptura perit, sequetur & Ecclesia, & nihil reliquum erit, nisi uerbum hominis in Ecclesia. Sed quæruntur ii adulescentes inuidiam, deinde ruinam & perniciem Romanæ Ecclesiæ. Quare ego coram te, lector, preestor, me colere & sequi Romanam ecclesiam in omnibus, solum illis resisto, qui nomine Ecclesiæ Romanæ, Babyloniam nobis statuere moluntur, uolentes quicquid cogitare poterint, modo linguam tantum mouere possint, ut Romanam Ecclesiam nominent, totum statim per Romanam Ecclesiam sententia accipi. quasi non supersit scriptura sancta, per quam (ut Aug: ait) de omnibus iudicamus, contra quam sine dubio Romana Ecclesia nunquam sapit aut statuit.

¶ De quoque numero esse credo, suauissimos istos sycophantas, qui dictarunt quoddam breue Apostolicum contra me, cuius forma, ut uideas, quæ prudentibus insidiis sint usi, uolo in publicum dare. Nam in Germania fuisse confectum, & aliqua deinde industria ad Romam missum, & forte solo nutu alicuius magnatis Romam remissum ad Germaniam. statim addita postilla, te uel certum, uel suspiciosum saltem faciam. pertinet enim & hoc, ad actorem meorum partem.

DILECTO NOSTRO FILIO THOMAE, TITVLI SANCTI
Sixti presbytero Cardinali nostro & Apostolicæ sedis
de latere Legato.
LEO PAPA .X.

¶ Dilecte fili noster, salutem & Apostolicam benedictionem. Postquam ad aures nostras peruenerat, quedam Martinum Luther ordinis Eremitarum S. Augustini Professorem, in reprobum sensum uersum, nonnulla hæretice, & ab eo, quod Sancta Romana tenet Ecclesia, diuersa asseuerare, & super hoc conclusiones, necnon famosos libellos temeritate propria & erecta ceruice, laxatis obediencie frenis, inconsulta Romana Ecclesia, fide magistra, in diuersis Germaniæ partibus, publicare ausum fuisse. Nos temeritatem suam paterne corrigere uolentes, Venerabili fratri nostro Hieronymo Episcopo Asculano, Curia causarum Camera Apostolicæ generali auditori, commisimus, ut ipsum Martinum ad comparandum personaliter coram eo, & se super præmissis examinandum, & qualiter de fide sentiret, respondendum, sub certis poenis moneret. Ipseque Hieronymus auditor, contra dictum Martinum monitorium huiusmodi,

ut accepim⁹, decreuit. Nuper autē ad noticiā nrām deuenit, q̄ dī-
ctus Martin⁹, benignitate nrā abusus, & audacior effectus, mala
malis addendo, & pertinaciter in hærēsi persistēdo, nōnullas alias
cōclusiōes, ac famosos libellos siliter publicauit, in quib⁹ nonnulla
alia hærētica, & erronea p̄tinent. Quod quidē mentē nostrā non
modicū perturbauit. Quare, p̄t pastorali nrō incumbit officio, i
p̄missis occurrere, & ne pestis hmōi adeo inualeat, q̄ simpliciā
anios inficiat, prouidere uolētes, circūspēctiōi tuā (de qua tum ob
singulārē doctrinā, & rerū experiētiā, tū ob in nos, & hanc sc̄tām
sedē, cui⁹ honorabile membrū existis, syncerā deuotionē, plurimū
in dño p̄fidim⁹) per p̄ntes mandam⁹, ut eisdē p̄sentibus receptis,
absq; ulla mora, quoniā res apd̄ nos, tum ex fama, tum & facti per
manentiā, notoria, & inexcusabilis est, dictū Martinū hærēticū,
per p̄dictū auditorē iam declaratū, ad personā te coram te cō-
parendum. Inuocato ad hoc tam charissimi in Christo filii nostri
Maximiliani Romān, Imperatoris Electi, q̄ reliquos Germaniæ
Principū, cōitatū, uniuersitatū & potentatū, tam Ecclesiasticorū,
q̄ seculariū brachio cogas atq; cōpellas, & eo in potestate tua reda-
cto, eum sub fideli custodia retineas, donec a nobis aliā Irabueris
in mandatis, ut corā nobis & sede Apostolica, ac q̄ si corā te spon-
te ad petendū de huiusmodi temeritate ueniam uenerit, & ad cō-
reuerfus p̄nitentiæ signa ostēderit, tibi eū ad unitatē sanctæ ma-
tris Ecclesiæ, quæ nunq̄ elaudit gremiū redeunti, benigne recipien-
di concedimus facultatem, si uero in pertinacia sua perseverans, &
brachiū secularē contemnens, in potestate tuā nō uenerit, tibi in
omnibus Germaniæ partib⁹ eum ac omnes ipsius adhærētes, & se-
quaces, etiā per edicta publica ad instar illoꝝ qui olim in Albo p̄-
torio scribebant, p̄ hærēticis, excōmunicatis, anathematizatis, &
maledictis publicandi, & ab omnibus Christifidelibus, tanq̄ tales
guitari faciendi, concedimus similiter facultatem, & ut celerius, &
facilius morbus huiusmodi exterminetur, uniuersos & singulos p̄-
latos, & alias ecclesiasticas personas, tam seculares q̄ quorumuis
ordinum etiam mendicantiū regulares, necnon Duces, Marchio-
nes, Comites, Barones, ac quascunq; Cōmunitates, uniuersitates, &
potentatus (p̄fato Maximiliano electo Imperatore excepto) au-
thoritate nostra etiam sub excōmunicatiōis latæ sententiæ, & aliis
infradicēdis p̄cnis moneas, & requiras, ut sicut reputari cupiant

& haberi fideles, dictū Martinū, & eius adhærētes, & sequaces capi-
ant, & ad manū tuas transmittāt. Quod si, qđ absit, qđ nobis per-
suadere nō possum⁹, prædicti Principes, Cōmunitates, Vniuersita-
tes, & potētatus, aut aliquis eorum, Martinum, aut adhærētes
& sequaces prædictos quomodolibet receptauerit, seu eidē Martino
auxiliū, p̄siliū uel fauorem, publice uel occulte, directe uel indirecte
ex quāuis causa quolibet dederit, eorundē Principū, cōmunitatum,
Vniuersitatū, & potētatuū, ac cuiuslibet eorū ciuitates oppida, ter-
ras, & loca, necnon ciuitates, oppida, terras, & loca, ad q̄ prædictum
Martinū decliare p̄tulerit, donec dict⁹ Martin⁹ ibidē permāserit,
& per triduū post, ecclesiastico subiicim⁹ interdicto. Mandantes ni-
hilomin⁹ om̄ib⁹, & singlis p̄cipib⁹, ac cōmunitatib⁹, uniuersita-
tib⁹, & potentatib⁹ prædictis, ultra p̄fatas p̄enas, quoad ecclesiasticos
& regl̄ares prædictos, sub priuationis ecclesiæ, Monasteriorū, & aliorū
bñficiorū ecclesiasticorū, necnō inhabilitatis ad ea in postē obrinē-
da, priuatione quoq; feudorū, quo uero ad laicos, dempto prædicto
Imperatore, infamiæ, inhabilitatis ad oēs actus legitimos eccle-
siasticæ sepulturæ, priuationis quoq; feudorū a nobis & sede Apol-
tolica, uel quibusuis aliis etiā secularib⁹ obtentorū p̄enis eoi⁹ in-
currēdis, q̄ten⁹ mādata requisitionis, & hortatiōes tuas sine exceptio-
ne, cōtra dictione, & replicatiōe aliq̄, illico exequātur, & a cōsilio,
auxilio, fauore, & receptatiōe prædictis omnino abstineāt. obedi-
entibus uero indulgentiā etiā plenariā, seu retributionē aliquam,
aut gratiā arbitrio tuo concedendi, tenore præsentiu tibi tribui-
mus facultatē, nō obstātib⁹ exemptionib⁹, priuilegiis & indultis,
iuramento, p̄firmatione Ap̄lica, uel quauis firmitate alia roborā-
tis, quibusuis ecclesiasticis seu cuiusuis ordinis & mendicantiū regu-
laribus, Ecclesiis, Monasteriis, siue locis, aut personis etiam secularibus
quomodolibet cōcessis, etiam si in eis caueretur expresse, qđ
excōmunicari, suspēdi, interdici nullo modo possint, cū irritatis
decreti appositione, quib⁹ eorū tenores, ac si de uerbo ad uerbum p̄-
sentibus infererent p̄ expressis habent. ad effectum p̄sentium speci-
aliter & expresse derogamus, & derogatum esse uolum⁹. Ceterisq;
contrariis quibuscunq;. Datum Romæ apud S. Petram, sub an-
nulo piscatoris. Die. XXIII, Augusti. M. D. XVIII. Ponti. nostri
Anno sexto.

Ia. Sadoletus.